

 ISO 14001 Beyaz Bülten
2015 revizyonu altyapı ve güncellemesi

Yaklaşan değişim

Bir bakışta ISO 14001

ISO 14001 nedir?

1990'lı yılların başlarında BSI, BS 7750 üzerine çalışmaya başladı ve İngiliz standardı, Rio'daki Toprak Zirvesi ile yaklaşık aynı zamanda yayınlamıştır. Bir süre sonra ISO, uluslararası çevre standardını geliştirmeye başlamıştır ve en son 1996'da yayınlamıştır. 2004 yılında, ISO 9001 Kalite Yönetim Standardı ile bunu daha iyi hizalamak için gereksinimlerini daha açık hale getirerek ISO 14001'e küçük değişiklikler yapılmıştır. Bu ayrıca organizasyonların iki sistemi uygularken çabalarını artık ikiye katlamak zorunda oldukları anlamına gelir.

ISO 14001 nasıl çalışır?

ISO 14001, tüm tipteki ve boyutlardaki organizasyonlara uygulanabilir ve çevre performansını arttırmak için sistemleri ve süreçleri yerinde uygulamaya koymak üzere onlara yardım eder. Bu, enerji tüketimi, atık yönetimi, mevzuata uygunluk, tedarik zinciri taleplerini ve kaynak planlamayı içerir.

Çevre üzerindeki etkilerini azaltarak ve daha çok sürdürülebilir iş modeli takip edilerek şirketler para ve enerji tasarrufu yapabilirler, bir yandan da dünya kaynaklarını gelecek nesiller için korumaya yardım ederler. ISO 14001 sertifikalı olmak aynı zamanda organizasyonların – daha az para cezası ve düşük temizleme masraflarını beraberinde getirerek yasal ve endüstriyel mevzuatı yerine getirmesinin daha muhtemel olduğu anlamına gelir.

ISO 14001 yapısı hakkında daha fazlası

Çevre yönetimi için uluslararası olarak tanınmış bir standart olarak ISO 14001, Planla-Uygula-Kontrol et-Önlem al (PUKÖ) yaklaşımı üzerine inşa edilir. Bu ISO 9001 dahil olmak üzere tüm ISO yönetim sistemlerinin işletme ilkesidir.

Çevre yönetimi bağlamında düşünüldüğünde PUKÖ yaklaşımı aşağıdaki gibi işler:

- **Planla.** Çevresel bir değerlendirme yapın ve organizasyonunuzu neyin etkileyeceğini tanımlayın. Çevre performansınızı geliştirmek için– tümü şirket politikanız doğrultusunda olmak üzere amaçlarınızı, hedeflerinizi ve faaliyet planlarınızı tanımlayın.
- **Uygula.** Çevre yönetimi faaliyet planlarınızı uygulayın.
- **Kontrol et.** Şirket amaçları karışığında süreçlerinizi ve işlemlerinizi gözlemleyin ve sonuçları rapor edin.
- **Önlem al.** Çevresel performansınızı geliştirmek için devam eden bir şekilde harekete geçin.

➤ ISO 14001:2015 Organizasyonlar üzerindeki etki

ISO 14001:2015, organizasyonların işlerine özel çevresel korumayı destekleyen bir politikayı yerinde uygulamak üzere onlara yardım eder. Bu, sürdürülebilir gelişme ve kaynak kullanımı, iklim değişikliği ve ekosistemlerin korunmasına yönelik bağlılıklarını güçlendirir. Revize edilen standart ayrıca bir yaşam döngüsü perspektifinden çevresel bakış açısı tanımını ve değerlendirme sürecini göz önünde bulundurur – bu, şirketlerin doğrudan kontrole sahip oldukları alanların ötesinde düşünmeleri gerektiği anlamına gelir.

Gelecekte, çevresel amaçlar iç ve dış faktörleri göz önünde bulunduracak ve en azından bir veya daha fazla performans göstergelerine sahip programlarla bağlantılı olacaktır. Bu amaçların aynı zamanda şirket süreçleri ile tamamen bütünleşmesi gerekir.

Değer zinciri planlaması ve kontrolüne gelindiğinde ISO 14001:2015, yukarı dönük ve aşağı dönük süreçleri yönetmek veya etkilemek için bir dizi yeni gereksinim sunacaktır. Bunlar, mal ve hizmetlerin tedarik edilmesinin yanı sıra taşıma, paketleme ve elden çıkarma gibi dışarıdan sağlanan tüm aktiviteleri içerir.

Son olarak organizasyonların, ürünün kullanımı ve kullanım ömrü sonu işlemi esnasında veya hizmetlerini sunarken çevre üzerinde sahip oldukları etki hakkında bilgi toplaması ve sağlaması gerekebilir. Organizasyonlar ayrıca ilgili yasal gereksinimlere olan uygunluklarını daima göstermek zorundadırlar.

ISO 14001'den kimler yararlanabilir?

ISO 14001 – boyutları veya alan sayıları ne olursa olsun herhangi bir organizasyona yarar sağlamak için tasarlanmıştır. Bu, kamu, özel ve atık ve enerji masraflarını kesme isteyen kar amacı gütmeyen organizasyonları veya tedarik zincirlerinde daha çok çevre dostu olmak için mücadele eden şirketleri içerir. ISO 14001 başarılı bir şekilde uygulanır uygulanmaz şirketler geliştirilmiş

kapsamlı bir şirket performansı, daha iyi bir itibar, artırılmış satış ve pazar erişimi, etkiyi yönetmek için etkili işletim kontrolleri, azaltılmış dava ve para cezası riski, ürün farklılaşması ve sonuçta pozitif bir etkiyi dört gözle beklerler.

➤ ISO 14001 neden değişiyor?

Genellikle standartlar, amaca uygun kaldıklarından emin olmak için her beş yıldı gözden geçirilir ve 2011 yılında ISO Teknik Komitesi, ISO 14001'in gözden geçirilmesi gerektiğine karar verdi. Teknoloji ve iş uygulamalarının en son revizyondan itibaren önemli derece değişmesi sebeplerden biridir ve bir seferde çoklu standartları kullanan şirketler ile uygulamayı kolaylaştırmak için ortak bir formata yönelik açık bir ihtiyaç mevcuttur. Revize edilen standart ayrıca 10 ilâ 15 yıl boyunca geçerli olacaktır, bu nedenle çok sayıda insan ISO 14001'in geliştirilmesi ihtiyacını hissetmişlerdir.

Günümüz dünyasında çevre yönetim sistemleri, sürdürülebilirliğin ve sosyal sorumluluk politikasının parçası olmak zorundadır. Bu sistemler organizasyonların yasal ve önemli diğer diş gereksinimler ile aynı doğrultuda çevre performanslarını anlamalarına ve en uygun hale getirmelerine yardım eder.

Etkili bir çevre yönetim sistemi tüm stratejik iş amaçlarının parçası olur olmaz iç, diş, doğrudan veya dolaylı çevresel etkileri düzenlemek için yardım edecektir.

şimdiye kadar revizyonlar, EMS Çalışma Grubuna yönelik ISO/TC 207 SC1 Gelecek Zorluklar'ın son raporunu dikkate almışlardır. Bu ayrıca ISO 14001:2004'in var olan gereksinimlerinin korunması ve artırılmasının yanı sıra temel ilkelerinin nasıl sürdürüleceğini ve geliştirileceğini göz önüne alacaktır.

Revizyon süreci, ISO çalışma grup üyesi Nigel Leehane tarafından açıklanmıştır:

ISO WG5 Çalışma Grubu ilk kez 2012 yılında toplanmıştır. İlk kapsam belirleme aşaması sonlandırıldığında çalışma grubuna yönelik referans terimleri doğrulanmıştır.

Birinci görevleri, süreç için iki önemli girdi dokümanı üzerinde anlaşmak oldu.

Bunlar, yeni yüksek seviye yapı gereksinimlerini ISO 14001 metni ve ayrıca EMS raporuna yönelik ISO Gelecek Zorluklar'ın bulguları ile birleştirmek zorunda kalmışlardır – bunların her ikisi yaygın işlerde çevre yönetiminin bütünleşmesini destekler. Metin düzeltildikten sonra bir dizi çalışma taslağı oluşturdular ve akabinde BSI dahil ISO üyelerinden görüşler istenerek bir Komite Taslağı piyasaya sürmüşlerdir.

Son Komite Taslağı üzerine yapılan 1,000'in üzerinde görüş, son toplantısında Çalışma Grubu tarafından ele alınmıştır. Tüm bunlar ile ilgilenecek amacıyla taslak grupları, görüşleri ele almak için kurulmuştur. Taslak grupları, tahsil edilen maddeleri üzerinde çalışırken Çalışma Grubu'nun hepsi tüm değişiklikleri onaylayacaktır, diye eklemiştir.

➤ Önemli değişiklikler

ISO 14001:2015, tüm yönetim sistemlerine ortak bir çerçeve getiren yeni yüksek seviye yapısı Annex SL'ye dayandırılacaktır. Bu, tutarlılığı sürdürmeye, farklı yönetim sistem standartlarını hizalamaya, alt maddelerin üst düzey yapı ile karşılaştırılmasını teklif etmeye ve tüm standart boyunca ortak dil uygulanmaya yardım eder. PUKÖ yaklaşımına dayanarak ISO 14001:2015, tabloda gösterilen yapıyı takip edecektir.

Mevcut yeni standart ile organizasyonlar için, çevre yönetim sistemlerini çekirdek iş süreçlerine dahil etmek ve üst düzey yönetimden daha çok katılım almak daha kolay olacaktır.

0	Giriş	6	Planlama
1	Kapsam	7	Destek
2	Normatif referanslar	8	Operasyon
3	Terimler ve tanımlar	9	Performans değerlendirme
4	Organizasyon yapısı	10	Gelişim
5	Liderlik		

➤ Önerilen değişikliklerin ana hatları

Birinci önemli değişiklik, **Madde 4: Organizasyon yapısı**. Bu, organizasyonların çevresel sorumluluklarını yönetme şekilleri etkileyen tüm faktörlerin daha iyi ve daha stratejik bir anlayış getiren tamamıyla yeni bir maddedir. Bazı örnekler, iklim, kaynak sürekliliği ve sosyal, düzenleyici, finansal ve teknolojik değişikliklerdir.

Madde 5, Liderlik, organizasyonların en üst yönetiminden daha çok bağlılık, sorumluluk, aktif destek ve geri bildirim sağlamak üzere geliştirilmiştir. Onların satın alarak stoklamaları çevre yönetim sisteminin başarısı için son derece önemlidir bu nedenle doğrudan veya dolaylı olarak spesifik sorumluluklar ile görevlendirileceklerdir. Bu değişiklikler, en üst yönetimin buna stratejik, taktik veya işlevsel bir seviyeden baktığına emin olarak bir çevre yönetim sistemi profilinin büyütülmesine yardım edecektir, Nigel'a göre "bu maddede yapılan değişiklikler Belgelendirme Kuruluşları'nın standartlarda karşı denetim yapacağı şeklinde gerçek gerçek bir değişim gerektirecektir."

Önleyici faaliyet planlama kavramı bu noktada **Madde 6, Planlama** içine dahil edilecektir. Komite, bu bölümün duruma mevcut standarttaki "önlem alma kısmı"ndan daha iyi uyduğunu hissetmiştir. Bu madde spesifik olarak yüksek farkındalık ve yeterlilik üzerine odaklanacaktır.

Madde 7, Destek'in gereksinimleri değişmemesine rağmen organizasyon boyunca tutarlılığı korumak için daha kuralcı olacaklardır. Bir örnek, haberleşme gereksinimleridir. Bunlar, 'gelecek zorluklar'ın daha önceki kısmı, bu noktada tüm haberleşmeyi daha şeffaf, uygun, inanılır ve güvenilir yapmak için gözden geçirilmiştir. Madde, iç ve diş haberleşmeyi ayırır ve dişardan raporlama yapıldığında daha fazla ayrıntı gerektirir.

Madde 8, Operasyonlar, bu noktada çevre yönetim sistemini etkileyen 'değer zinciri' kavramına daha büyük vurgu yapar.

Bu ayrıca organizasyonların değişiklikleri ve nasıl kontrol edeceğini belirli süreçleri nasıl dişarıdan tedarik edeceğini göz önüne alır.

Madde 9, Performans değerlendirme, gözlem ve ölçüm ve yönetim değerlendirmesi dahil mevcut versiyondan var olan bir kaç maddeyi düzenleyen yeni bir maddedir. Bu, doğru raporları bir araya getirmek ve çevre yönetim sistemlerinin iş amaçlarını karşıladığına kanıtlamak için şirketlere yardım eder.

Daha çok yapılandırılmış bir yaklaşım, **Madde 10, Gelişim** için öne sürülmüştür. Bu, mevcut uyumsuzluk ve düzeltici faaliyet madde ilkesini sürdürmesine rağmen yeni standart, uyumsuzluk ve gerekli olan sonuçlanma faaliyeti göz önüne alındığında daha çok ayrıntılandırılır.

➤ Buradan sonra nereye?

Gelecek, organizasyonlar için elinde ne bulunduruyor?

Revize edilen standart, organizasyonların ISO 14001'in gereksinimlerini yorumlama ve karşılama şeklini değiştirmesine rağmen büyük bir kısım aynı kalır. Şu anda şirketler, herhangi bir önlem almak zorunda değiller ancak yeni versiyon yayınlanır yayınlanmaz ve değişiklikler bilinir bilinmez ISO 14001:2015'e geçiş yapmak zorunda olacaklardır. Bu, yeni standart gereksinimleri doğrultusunda süreçlerini ve belgelerini revize etmeleri anlamına gelir.

Geçmişte organizasyonlar, geçiş için iki yıla sahiptirler ancak kesin periyot ancak yeni standart yayınlanır yayınlanmaz doğrulanacaktır.

ISO Komitesi'nin sonraki adımları nelerdir?

Nigel şunları söylemiştir: "Panama'daki bir sonraki ISO toplantısını takiben Komite, Uluslararası Taslak Standardı'na (DIS) girecek metin üzerine anlaşmaya varacaklardır. O zamandan itibaren ISO, teknik içeriğe herhangi bir değişiklik yapmaksızın DIS'yi sonuçlandırmak için toplantı sonucundaki tüm işi ve görüşleri uyarlaması ve düzenlemesi yaklaşık üç ay kadar sürecektir."

➤ Revizyon ve geçiş çizelgesi

Uluslararası Taslak Standart ISO 14001:2015'in yayınlanması için beklenen zaman çizelgesi:

➤ Son haber

Komitenin DIS hazırlığında ikinci taslağa karşı görüşleri ayrıca gözden geçirmek için toplandığı Panama'dan en son haberler işte burada. ISO 14001 Komitesi çalışma grubu üyesi Nigel Leehane şunları söylemiştir:

'Mayıs sonundaki toplantısında çalışma grubu, CD2 versiyonu üzerine aldığı görüşlerin gözden geçirilme işlemini tamamlamıştır ve belgeye ilave değişiklikler yapmıştır. Toplantı sonunda belgenin kamuoyu görüşü alınmasına yönelik olarak ISO tarafından bir "Uluslararası Taslak Standardı" (DIS) olarak piyasa sürülmesinin tavsiye edilmesine karar verilmiştir. Çalışma grubunun birkaçı, belgeyi düzenlemeye devam edeceklerdir ve bunu biçimlendirme ve çeviri işlemleri için temmuzun başında ISO sekreterliğine gönderme amacındadırlar. ISO daha sonra üç aylık bir danışma süresince DIS'yi yayımlayacaktır. Çalışma grubu, bu danışmaya sonucu alınan yanıtları gözden geçirmek için Şubat ayında tekrar toplanacaktır ve ISO üye kuruluşları tarafından oylama için nihai bir versiyon (FDIS) ortaya koyacaklardır.

Oylamanın pozitif yönde olduğu varsayılırsa ISO 14001:2015, 2015'in yazında yayınlanacaktır. Son olarak, en son toplantıda IAF, belgelendirme organizasyonları için akreditasyon kurulu, çalışma grubunun yeni standarda bir 3 yıllık geçiş tavsiyesini kabul etmişlerdir. Bu, revize edilen ISO 9001'e geçiş için zaman ölçütü ile uyumlu olacaktır.

Biyo:

Nigel Leehane, çevre yönetim danışmanlığı CRA Europe Ltd.'nin genel müdürüdür. Nigel, yönetim sistemlerinin ve süreçlerinin uygulanması ve geliştirilmesinde Birleşik Krallık ve küresel olarak çeşitli organizasyonlar ile çalışarak 20 yılı aşkın danışmanlık deneyimine sahip olmuştur. Nigel, çevre yönetim sistemleri ve çevre denetiminde BSI alt-komitelerine başkanlık eder ve ISO 14001'in revizyonu üzerine çalışan Birleşik Krallık'ın teknik uzmanlarından biridir. O aynı zamanda ISO 45001, yeni sağlık ve güvenlik yönetim sistem standardını geliştiren çalışma grubunda yer alır.